

List izhaja ob sobotah. Posamezna številka 25 lir,
zaostale številke dvojno. Naročnina: celoletna 1100,
polletna 600, trimesečna 350, mesečna 90 lir. Oglasi:
30 lir mm v širokosti 1 stolpca, plačajo se vnaprej

DELO

GLASILO AVTONOMNE TRŽAŠKE FEDERACIJE K.P.I.

Leto X. številka 14 (488) TRST - SOBOTA, 12. APRILA 1958 Posamezna številka 25 Lir

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:
TRST, ulica Capitolina 3; telef.: 44-046 in 44-047
Odgovorni urednik: RUDOLF BLAŽIČ (Biagi)
založništvo „Deja“; tiska tip. Riva ul. Torrebiana 12

Za gospodarsko obnovo Trsta z integralno prosto cono in teritorialno avtonomijo s tem geslom gredo tržaški komunisti v volilno bitko

KAKO NAJ SE USMERIJO SLOVENC

Še nikoli ni bilo takega hrupa okrog Slovencev. Danes smo priča res presenetljivemu zanimanju za Slovence. Ljudje, ki so nas do včeraj gledali sovražno, niso hoteli sedeti skupno z nami pri isti mizi in so stali vedno na preži, da nam preprečijo pogovoriti v občinskem svetu v slovensčini, so postali kar čez noč zelo prijazni. Vprašati se moramo, kaj se je vendar zgodilo? Odgovor je precej preprost. Naš glas hočejo. Da bi dobili naš glas, so pripravljene dati v tem trenutku kakršno koli obljubo. Po volitvah pa bodo na vse obljube pozabili, kar sicer ne bi bilo prvič.

Toda vsakdo ve, da se stranke in ljudi sodi po njihovi preteklosti in sedanjosti. Ni mogoče si zamisljati, da je nenadna ljubezna do Slovencev, kot ljubezna na prvi pogled, ki združuje dve zaljubljeni sili. Slovence občudujemo že dolgo časa in s strankami in njihovimi predstavniki smo se večkrat srečali na naši dolgi in trnjeni poti. Problem slovenske narodne manjšine ni nekaj slučajnega ali priložnostnega. To je že staro vprašanje in vsaka stranka si je o tem vprašanju ustvarila svojo teorijo in postavila svojo rešitev. Fasistični prvaki in skvadrini Francesco Giunta je bil n. pr. mnenja, da je treba Slovence uničiti. Starejši ljudje se še danes spominjajo strahotnih dni, ko so razsajale v naših krajih fasistične tolpe. Tega ne more nihče pozabiti, ker je tesno povezano s kalvarijo našega naroda.

Tudi v zadnjem času, ko je prišlo na dnevni red vprašanje dvojezičnosti, smo imeli priliko opazovati stališča strank. Demokratske, MSI, monarhistične, liberalne, vsi sovražno razpoloženi proti dvojezičnosti. Stranka za katero »Katalonski glas« in »Demokracija« snubita slovenske glasove, je sicer skušala pokazati svojo strpnost, toda istočasno je v šovinistični organizaciji »Lega Nazionale« glasovala skupno z drugimi proti našim pravicam. Socialdemokracija o dvojezičnosti... molčala, v strahu, da jih ne bi njihovi kraji smatrali za italijanske narodne mladenčice: republikanci so na istem stališču kot fasisti.

Komunisti so z nami, ker so bili vedno na naši strani. Bili so z nami v borbi proti fašizmu, pred posebnim sodiščem, v ječah, na otokih, v izgnanstvu, konfinkacijah, v narodnoosvobodilni borbi. Bili so vedno na naši strani, v lepih in viharjih dneh. Komunisti so imeli vedno načelno stališče. Zaprte zatirane narodne manjšine je za komuniste isto kot izdajstvo stvari socializma. Vsa zgodovina Komunistične partije je zgodovina borbe za narodno manjšino. Tako so učili učitelji marksizma Marx, Engels in Lenin. Tako sta učila Gramsci in Srebrnič. Kot star delavec in anarhist se spominjam prvih poveljnih let. Spominjam se mladega Vidali, ki je pred sodiščem poveleval enotnost med Slovence in Italijani. Spominjam se komunistov v obrambi slovenskih časopisov in kulturnih sedežev. Spominjam se, kako so se pogumno borili proti zloglasnim škvadram Francesco Giunte. Tudi takrat smo bili vsi združeni in še danes živimo v Trstu in na podeželju več tisoč let, ki so bili v oboroženih skupinah, katere je vodil tovariš Vidali.

Na ta način se je vedno bolj utrjevala enotnost borcev. Utrjevala se je v ječah, pred sodniki v črnih srajcah, na otokih; utrjevala se je povsod.

- V četrtek zvečer zaključeno predlaganje list
- Na našem področju nastopa 11 strank
- Bogat program volilnih zborovanj tržaške federacije KPI za prihodnji teden

V četrtek ob 20. uri je zapadel rok za vlaganje kandidatnih list za volitve v poslansko zbornico. Za jutri pa so napovedana prva volilna zborovanja, ki pomenijo dejansko uradni začetek volilne kampanje.

Sedaj imamo točno sliko o številu in razvrstitvi tržaskih političnih strank, ki je naslednja: Komunistična partija Italije, Krščanska demokracija, misovci, liberalci, republikanci in radikalci na skupni listi, socialisti, Tržaška unija (Tolloy), socialdemokrati, Fronta za neodvisnost (Borghese), Ljudska monarhistična stranka (Lauro), Nacionalna monarhistična stranka (Covelli).

Na našem področju bo po gornji razvrstitvi nastopalo 11 list, ki jih bo te dni odobril pristojno sodišče.

Značilno je, da so do srede predložile svoje kandidatne liste šele tri stranke: naša partija, Krščanska demokracija in MSI. V sredo so pobili s predložitvijo liberalci, republikanci in radikalci, socialisti in Tržaška unija. V četrtek pa so se vrstile še ostale stranke.

Zakasnitev pri predložitvi liste je pri nekaterih strankah pripisati težavam v iskanju 500 podpisov.

Način, na katerega so stranke predložile svoje liste, kaže na to, da se stranke pripravljajo na volitve. Način, na katerega so stranke predložile svoje liste, kaže na to, da se stranke pripravljajo na volitve.

RUDOLF MISLEJ delavec v Tovarni strojev pri Sv. Andreju

in Umberto Corrado. Na listi liberalcev kandidirajo kar trije odvetniki: Nello Morpurgo, Corrado Jona, Picco Ponis in kap. Giovanni Suttora.

Z uradno otvoritvijo volilne kampanje bodo stranke, ki gredo na volitve, lahko uporabile za lepljenje propagandnega materiala na oglasne deske tudi prostor, ki je začetan z belo barvo in je bil do sedaj prazen.

Na predzadnjem sestanku odbora za volilno premirje so sestavili posebno podkomisijo, v kateri so predstavniki naše partije in KD. Podkomisija ima nalogo razdeliti mesta za izobesitev transparentov z volilnimi gesli in namestitve svetlobnih napisov in to na podlagi seznama, ki so jih predložile posamezne stranke.

O bodočih volitvah je prejšnji teden razpravljala tudi izvršni odbor nove Delavske zbornice CGIL, ki je naslovil tržaskim delovnim ljudem apel, v katerem ugotavlja, da si CGIL želi takšen parlament, kjer bodo delavske sile neposredno in odločno vplivale in delovale v korist napredka delavstva.

Zato poziva nova Delavska zbornica tržaške delavce naj glasujejo za tiste kandidatne liste in kandidate, ki so podpredlagatelj, pri drugih pa namenu, da pride njihov znak na glasovnici na vidnejše mesto, ki naj bi bilo prvo v drugem stolpcu glasovnice ali pa zadnje.

S predložitvijo list se je komunisti zvedelo tudi za imena kandidatov tržaške unije. Na listi so poleg Tolloya, ing. Giuseppe Turra, studeta, Mario Cosanz

pirali in podpirajo politiko in zahteve CGIL.

Kot smo že uvodoma omenili, bodo jutri, v nedeljo prva volilna zborovanja. Naša partija bo imela zborovanje na trgu Garibaldi, kjer bosta govorila komunistična kandidata tov. Vidali in Bernetič.

Predsedoval bo tov. Paolo Sema. Poleg osrednjega bo imela naša partija isti dan zborovanja tudi v Sv. Križu, na Opčinah, v Dolini, Nabrežini in Saležu. Za prihodnji teden pa najavlja naša partija 48 volilnih zborovanj, ki bodo v različnih mestnih okrajih, okoli in na podeželju.

Za KD bo v nedeljo govoril minister za promet Angelini, namesto predsednika Katoliške akcije Gedde, ki je neposredna figura Vatikana. Za spremembo so se verjetno odločili, ker hočejo omiliti neugoden vtis, ki ga je napravila prva vest v demokristjanskim krogih. Toda

tudi ta volilni trik je zaman, ker poseg Vatikana v volilno bitko ni več nikakoli tajnost. Za PSDI bo govoril Grimaldi, ki bo prišel namesto že najavljenega Saragata.

Jugoslovanska mladina želi popoln uspeh

P rejšnji teden je Zveza ljudske mladine Jugoslavije poslala Zvezi komunistične mladine Italije naslednjo brzojavko: Zvezi komunistične mladine Italije RIM - Via Nazionale 243

Z iskrenimi voščili, da bi bodoče parlamentarne volitve ponovno dokazale moč in obsežnost italijanskega komunističnega gibanja in prinesle novih uspehov v borbi za uresničitev idealov socializma, pošljamo italijanskim mladim komunistom izraze našega bratskega prijateljstva in voščila za popoln volilni uspeh.

Zveza ljudske mladine Jugoslavije

V sredo in četrtek je zasedal v Rimu vsedržavni svet KPI, ki je obravnaval teme volilne kampanje nakazane v poročilu, katerega je v odsotnosti tov. Togliattija podal namestnik gen. sekretarja tov. Longo. Predsedujoči tov. Li Causi je sporočil udeležencem, da je tov. Togliattija zadel influenza in so mu zdravniki tudi zaradi izčrpanosti vsled napornega dela predpisali daljši počitek tako, da se bo lahko udeležil le zadnjega dela volilne kampanje. Tov. Togliattijo so udeleženci zasedanja poslali topla bratska voščila za čimprejšnje okrevanje.

V diskusiji je v imenu naše delegacije (ki so jo sestavljali Vidali, Marina, Sisković, Burlo, Debarbora, Perini in Pire) interveniral tudi tov. Burlo. Intervencijo objavljamo v celoti.

Dragi tovariši! Dovolite mi predvsem, da izročim vsedržavnemu svetu naše partije topel pozdrav naše delegacije tudi v imenu tržaskih komunistov in njihove najpriširnejše voščilo tovarišu Togliattiju, da bi kmalu okrevval in zopet stopil na svoje mesto borbe na čelu naše partije, ki je zavzeta v veliki volilni bitki.

Po 34 letih gredo Tržščani prvič na volitve za izvolitev njihovih predstavnikov v parlament. Toda — kot vam je znano — ne moremo voliti v senat, ker je KD, ki si je na vse načine prizadevala, da bi imelo naše predstavništvo enega samega senatorja, sabotirala ustavni zakon za volitve tržaskih senatorjev in povzročila predčasni razpust senata. Voditelji klerikalne stranke so s

Sekcija Rocol je že dosegla cilj

V okviru nabiralne akcije za volilni sklad je naša osrednja uprava prejela do danes od sekcij in celic nad 250.000 lir. S tem zneskom smo dejansko prišli do prve etape, za kar gre zasluga tovarišem, ki so se posebno trudili v tej važni akciji.

Nabiranje prispevkov se sedaj nadaljuje v stremljenju, da bomo čimprej dosegli tudi drugo etapo 500.000 lir.

V zadnji številki smo se pohvalno izrazili o sekcijah Milje, Sv. Jakob in Curiel, ki se še posebno odlikujejo. Tokrat gre pohvala vse partije sekciji Rocol, ki je te dni preselila cilj. V Rocolu so tovariši nabrali za volilni sklad in 1. maj skupno 25.220 lir.

Nedvomno bo sekcija Rocol s svojim uspešnim rezultatom vzpodbudila k pospešitvi nabiralne akcije tudi druge sekcije, posebno tiste, ki do danes niso še poslane nobenega zneska.

V tem tednu so bili dostavljeni naslednji zneski: sekcija Sv. Ana 7.765, sekcija Tomažič 15.750, sekcija Rocol 6.730, Magdalen 10.700, Barkovlje 2.460, Sv. Ivan-Podlonjer 3.065, Pratolongo 8.400 (od tega zneska je 7000 lir nabrala tovarišica Norma Pipan), Sv. Jakob 13.020, Curiel 14.700 (od katerih 12.700 celica pristanišnikov, ki raztovarjajo na ladjah in 2000 lir celica prevoznikov).

Vsem sekcijam, celicam in posameznim tovarišem priporočamo, naj ne zadržijo nabranih zneskov. Vsak izpolnjen blok naj tovariši takoj izročijo sekcijemskemu administratorju, ki naj s svoje strani poskrbi za dostavo zneska osrednji upravi naše federacije.

Naprej tovariši, da bomo v kratkem prišli do druge etape: 500.000 lir!

tem se enkrat dokazali, da posla po zaslugi zrelosti tržaškega delavskega gibanja pred več kot petdesetimi leti, ter še v drugih ustanovah. Imamo neke vrste komisarja KD v Trgovinski zbornici, potem ko so odstranili s predsedniškega mesta prof. Luzzatta Fegitza v popolnem klerikalnem stilu. Odstranjen je bil, ker se je drznil kritizirati vladno. S tem je zadel preobčutljivost znanega senatorja Spallina, ki je postal v Trstu (kot podtajnik v predsedstvu ministrskega sveta in pooblaščenec za tržaške probleme) simbol vladne brezdržnosti do našega mesta in simbol pogubne klerikalne politike, ki je poglavitni vzrok gospodarske krize našega področja.

Zato so prav v Trstu volitve v poslansko zbornico velika bitka za demokracijo, za prenehanje škandaloznega sistema, ki postavlja na vsak ključni položaj gospodarskega in upravnega življenja zaupno osebo KD, vladnega funkcionarja, ki je zvest direktivam »centralizirane demokracije«, kot jo hoče Fanfani.

V središču naše bitke postavljamo tudi v tej volilni borbi potrebo po gospodarski obnovi našega ozemlja, kar je cilj vsega mesta. Za doseg tega cilja so bili komunisti najbolj aktivni v borbah, ki so mobilizirale ves delavski razred in okrog njega vse proizvodne mestne sile.

Voditelji KD, ki so se znašli pred valom upravičenih oboževcev slojev tržaškega prebivalstva in volilnih skrbí, so v vsej naglici skrpali skupaj (Nadaljevanje na 4. strani)

Naša volilna zborovanja

Avtonomna tržaška federacija KPI odvarja volilno kampanjo z zborovanjem, ki bo jutri, v nedeljo 13. aprila ob 11.30 na trgu Garibaldi

Tržaška komunistična kandidata za poslansko zbornico tovariša

Vittorio Vidali in Marija Bernetič

bosta govorila o obnovi Trsta z integralno prosto cono in teritorialno avtonomijo. Predsedoval bo tov. Paolo Sema

Jutri, v nedeljo bodo poleg osrednjega zborovanja na trgu Garibaldi, tudi zborovanja v naslednjih krajih: ob 11. uri na trgu v Sv. KRIZU. Govorita komunistični kandidata za zbornico tov. odvetnik GIUSEPPE POGASSI in FRANC GOMBAČ; ob 11.30 na OPČINAH (pred postajo openskega tramvaja). Govorita: tov. GIUSEPPE BURLO, komunistični kandidat za zbornico in KAREL SISKOVIČ; ob 17. v DOLINI (na trgu). Govorita VITTORIO VIDALI in DUŠAN LOVRIHA, dolinski župan; ob 18. v NABREŽINI. Govorita tov. KAREL SISKOVIČ in ARTURO CALABRIA; ob 19. v SALEŽU (na trgu). Govorita tovar. RIJA BERNETIČ; predseduje zgoniški župan tov. ALOJZ PIRC.

Ponedeljek, 14. aprila

Ob 11. — TRST: Ponte della Fabra
18. — TRST: Piazza Repubblica
19.30 — TRST: trg Valmaura (Sv. Ana)
20. — TRST: trg Sv. Jakoba in trg Bonomea (Greta)
20.30 — PROSEK (na trgu)

Torek, 15. aprila

Ob 11. — TRST: ulica Bonomea 18 in ulica Maiolica
17. — TRST: ul. Saltuari, na vogalu z ul. Barbariga in pred vhodom v staro luko
18. — TRST: ul. Battisti
18.30 v MILJAH, na trgu Marconi. Govorita VITTORIO VIDALI
20. — VELIKI REPEN (na trgu)
20. — TRST: Piazzale Gioberti (Sv. Ivan) in v ROCOLU (pred gostilno Juriševič)

Sreda, 16. aprila

Ob 11. — TRST: ul. Pratello, na vogalu z ul. Apiani in na Largo Santorio.
18. — TRST: Piazza Scrocola
19. — na TRSTENIKU
19.30 — v TREBACH (na trgu). Govorita tovar. MARIJA BERNETIČ
20. — TRST: v krožku pri MAGDALENI, pri Sv. ALOJZU
20. — na trgu GOLDONI. Govorita tovar.

Vittorio Vidali

Četrtek, 17. aprila

Ob 12. — TRST: Corso Garibaldi (pred avtobusno postajo) in v ul. Moreri (Rojan)
12.30 — GRILJAN (na obali)
18. — TRST: Strada del Friuli 10
19.30 — TRST: Sv. M. M. sp. 1225
20. — TRST: v Skednju pred bar Sportivo.

Petek, 18. aprila

Ob 11. — TRST: ul. Timens na vogalu V. XX. settembre
18. — TRST: ul. Molino a Vapore in na obali v BARKOVILJAH
19. — TRST: Largo Riborgo
19.30 — TRST: Sv. ANA — Strada vecchia dell'Istria, pred gostilno Bonazza in v BARKOVILJAH, Strada del Friuli 260.
20. — TRST: ul. Campanelle št. 100 in na GRETI v ul. Gorizia; nadalje ob isti uri v ul. del Prato na SKOLJETU, v ROJANU, vicolo delle Rose, vogal ul. Caprile in v PODLONJERJU, na vrtu krožka »Zvezda«.

POLITIKA IN GOSPODARSTVO

ŽIVLJENJEPIJ NAŠE SLOVENSKE KANDIDATKE TOV. MARIJE BERNETICEVE

Vse svoje življenje je posvetila stvari delovnega ljudstva in svojega naroda

Življenje Marije je svetel, premošten, brez omenjanja. Pisati o njenem življenju, o štiridesetih letih posvečenosti stvari socializma ni težka stvar. In vendar gre za življenje v neprestani borbi, ki se odvija v normalnih časih in ilegalni, v vojni in miru, življenje delavke in partizanke, v svobodi in ječi, v domovini in izgnanstvu.

Marija je hči delavske družine. Njeno detinstvo in zgodnja mladost sta bila polna po-

den izmed velikih državljanskih, ki so mirno prenašali režim. Leta 1933 je postal položaj Marije zelo težak in zato jo je partija poslala v Francijo. Nastanila se je v Parizu, kjer je delovala in se takoj uvrstila med najaktivnejše elemente politične emigracije. Povabili so jo na kongres miru v Bruslju skupno z drugimi delegati in političnimi emigranti. Marija je delovala, se borila in učila. Naučila se je francoskega, ruskega in nekaj nemškega.

Partija je leta 1937 potrebovala tovariše, ki jih je bilo treba poslati v Italijo. Teror in provokacija sta razredila vrste ilegalnega gibanja. Istočasno je zopet oživilo protifašistično delovanje. Med tovariši, ki jih je partija poslala v Italijo, je bila tudi Marija. Zaprta je bila v delo in dejavnost, ki jo je vršila v prid španske republike in se vrnila v Italijo, kjer so ji poverili važne naloge. Bila je med najaktivnejšimi elementi v tem nevarnem delu. Dve leti ji je bila na njenih potovanjih po deželi policija stalno za petami. Kljub temu je bila Marija vedno na potovanju, postavila je zveze z različnimi mesti, organizirala skupine aktivistov in raznašala propagandni material.

Še danes se v Trstu morda ne zavedamo, kako je Marija priljubljena v Italiji. Stotine starih tovarišev jo prisrčno sprejme in se še danes spominja na leta, ko je Marija prihajala med nje v razna mesta v najbolj temnih dneh fašizma in jih bodrila.

Ponosno zadržanje pred sodiščem

Leta 1939 je zaradi provokacije padla v roke policiji. Tokrat so jo mesece dni neusmiljeno mučili. Ko so jo soočili z aretiranimi tovariši, je ti sploh niso več poznali, tako strašne posledice so pustila na njej mučenja. Toda Marija ni govorila, ni ničesar povedala. Fašistični biriči so besneli, istočasno pa so se čudili njenemu izrednemu odporu.

Posebno sodišče jo je obsodilo na 16 let ječe. Ko jo je predsednik sodišča Tringalli Casanova vprašal za osebne podatke, ga je očividno osupnilo ponosno zadržanje naše tovariše, zato je jezno zakričal: »Kaj jo sploh sprašujemo, saj je čas izgubljen!«.

Marija je ostala v ječi do leta 1943. Prišla je zopet na svobodo, ko je padel fašistični režim. Vrnila se je v svoje rodno mesto Trst, kjer je takoj prevzela svoje mesto borbe. Delovala je z vodilno skupino Luigi Frausin, Giordano Pratolongo, Gigante, Zocchi, Valdemarin, Fakin, Morgan, Kos, v kateri so bili še drugi dobri tovariši, ki so padli pod nacističnimi svinčenkami ali so jih zaigrali v Rižarni. Novembra 1944 jo je aretirala Collottijeva tolpa in odvedla v zloglasno »Villa Triste«. Z inteligentno akcijo tovarišev se je posrečilo osvoboditi Marino. SS jo je začela seveda takoj iskati, zato je dobila nalog, naj se pridruži partizanom. In tako je postala Marija tudi hrabra partizanka v vrstah bataljona »Alma Viva«.

Nato je šla v tržaško brigado in končno jo najdemo med ustanoviteljci Fontanotove brigade.

Marija se je udeležila narodnoosvobodilne borbe, kot tisoče Tržanov, Slovencev in Italijanov; prestala je napore in žrtve, bodrila je s svojim vzgledom mlajše in se ni nikoli umaknila pred nevarnostjo.

Po osvoboditvi se je Marija vrnila v Trst. Pozna jo pri Sv. Jakobu kot v Dolini, na

Barrieri kot v Nabrežini, povsod jo spoštujejo kot tovariško, ki se je vedno borila in se bori in cenijo jo kot sposobno voditeljico.

Slovenka ki je v čast svojemu narodu

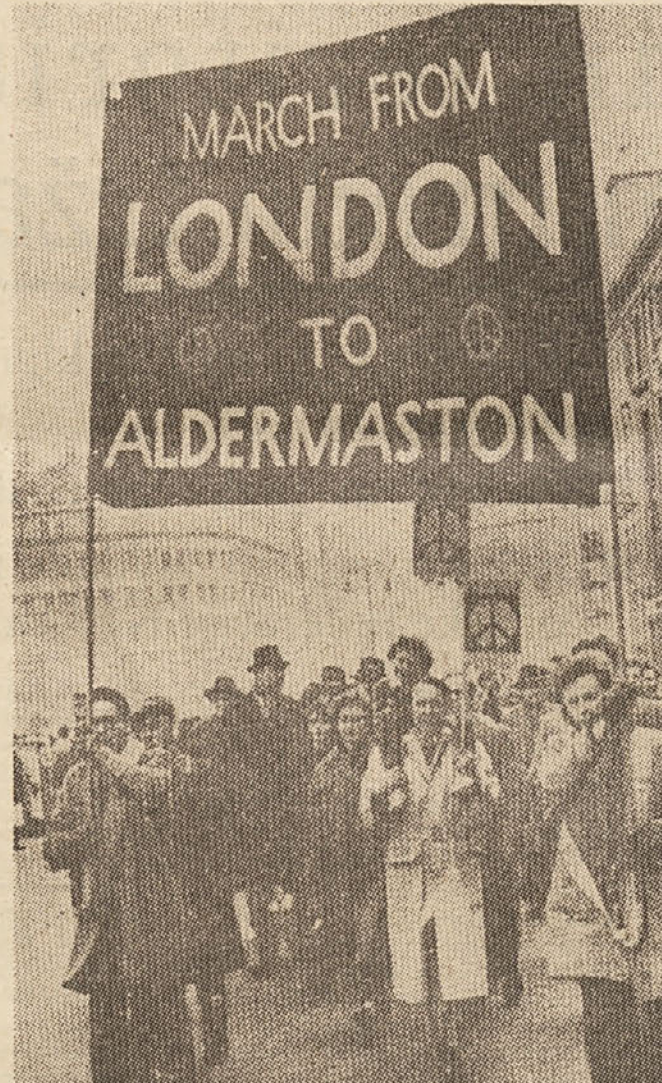
Vsako mesto in vsaka dežela bi bila ponosna imeti med svojimi državljani ženo, kot je Marija. In Tržičani, Slovenci in Italijani smo nanjo res ponosni. Marija je eden izmed najsvetlejših likov našega delavskega razreda, protifašistične borbe in Komunistične partije. Marija je Slovenka, ki je v čast svojemu narodu.

Ko je tovariš Palmiro Togliatti zvedel, da so Tržičani izbrali za svojega kandidata tovarišico Marijo Bernetič, je dejal: »Ni dvoma, da je Marija sijajen predstavnik slovenskega prebivalstva«.

Tudi jaz smatram za privilegij, da mi je dano napisati ta krasen življenjski in ponosen sem, da sem kandidat na listi skupno z Marijo Bernetičevo.

VITTORIO VIDALI

Protestni pohod proti vodikovi bombi

V vsem svetu se dviga glas narodov, ki zahtevajo ukinitve jedrskih poskusov in prepoved tega smrtonosnega orožja. Od Londona do Bonn, od New Yorka do Toronta se širijo ljudski protesti in manifestacije, da bi prisilili vlade na sledijo vzgledu, ki ga je dala Sovjetska zveza. Iz Londona je krenila v soboto dva kilometra dolga povorka, ki je v treh dneh prehodila do atomskega središča Aldermaston 80 km dolgo pot. Zborovanja na Trafalgar Square se je udeležilo nad 9000 oseb, dočim jih je prišlo v povorki do atomskega središča, kljub dežju in snegu več tisoč. Zaključnemu protestnemu zborovanju je prisostvovalo kakih 12.000 oseb.

Udeležencem sta govorila laburistični poslanec Swinger in predsednik evangelijske cerkve pastor Martin Niemöller. Odobrili so resolucijo naslovljeno predsedniku angleške vlade in veleposlaniku ZDA in ZSSR. Protestnega pohoda proti vodikovi bombi so se udeležili ljudje najrazličnejših slojev, med temi tudi matere z otroci. Kot kaže gornja slika so v povorki nosili velike napise z zahtevo po ukinitvi vodikove bombe.

Podobna manifestacija je bila tudi v New Yorku in v Torontu v Kanadi. Tudi zahodnonemška socialistična mladina je dvignila svoj glas protesta in pozvala na borbo proti atomski smrti.

Rubrika za propagandiste

Ne razpršiti glasov!

V tej volilni kampanji je bilo vloženih, v Italiji in tudi v Trstu mnogo kandidatnih list. Ljudje so se čudili, ko so zvedeli, da je bilo v Rimu predloženih nad 80 volilnih znakov. Mnogo izmed teh ne bo predstavljalo nobene liste, drugi bodo služili za lovljenje negotovih ali oklevajočih volivcev. Neka tiskovna agencija je izračunala, da je takih volivcev v Italiji 11 milijonov.

Po drugi strani pa je znano, da je mehanizem političnih volitev povsem drugačen kot za upravne volitve. Če je bilo treba n. pr. v Trstu za izvolitev enega občinskega svetovaleca manj kot trideset glasov, je za izvolitev enega poslanca potrebno nad tridesetstotost glasov.

To nalaga volivcu, da izbira z večjo paznjo in predarkom, da dobro premisli kakšen utegne biti rezultat njegove odločitve, da ne bo morda zapravil svojega glasa tako, da bo celo indirektno koristil prav stranki proti kateri je hotel voliti.

Na televiziji so pred par dnevi govorili v zvezi z volitvami, da je lažje svetovati proti komu naj se glasuje, kot pa svetovati neko listo. Do neke mere je lahko res. Toda tak način pojmovanja pušča odprta vrata zavijati. In povedati hočemo kako. Mnogo volivcev gre na volišče, da bi volili proti KD, ker so na lastni koži poskusili pogubno politiko klerikalcev. To velja prav posebno za Trst, kjer smatrajo KD kot pravo šibo božjo in zmago klerikalcev kot največjo nesrečo.

Med temi je mnogo takimenovalnih »negotovih« volivcev, to je del 11 milijonov, o katerih smo zgoraj povedali. So pa tudi taki, ki mislijo, da je že dovolj če volijo opozicijsko listo zato, da preprečijo nevarnost klerikalne večine.

In prav v tem je zavijanje. Neglede na dejstvo, da se bodo na teh volitvah vsi predstavili kot opozicija proti demokristjanom (tudi če so nekateri, ki že sedaj nestrpno čakajo, da jih bo KD zopet sprejela kot svoje podrepanke), obstaja nevarnost, da se glasovi razpršijo, kar bo samo v korist KD, ki hoče doseči absolutno večino, da bi lahko uresničila svoj totalitaristični načrt. Čim večje je število list, ki ne dosežejo potrebnega količnika za izvolitev enega zastopnika v zbornico, tembolj je to ugodno za Krščansko demokracijo. Kdor torej neče iti na limanice KD (seveda nehoti), kdor res hoče poraz klerikalne stranke, naj ne razprši svojega glasa.

Ne razpršiti glasov!

Komunistična partija je v Italiji, kot tudi v Trstu najmočnejša stranka opozicije proti KD, je stranka, ki je res jamstvo proti klerikalnemu prevladovanju KD, in to jamstvo ni samo za komuniste. Voliti Komunistično partijo se ne pomeni postati komunist, pač pa pomeni jamstvo, da bo ta glas gotov, da bo res udarec za KD, ki ne bo izgubljen.

KP je jamstvo za vse

Že sedaj je treba trezno premisliti in postaviti volitev ta problem, da bodo tudi drugi trezno premislili. Razložiti je treba, da je za poraz klerikalnega totalitarizma res treba dati manj glasov Krščanski demokraciji, toda treba je obenem dati več glasov Komunistični partiji.

Med temi je mnogo takimenovalnih »negotovih« volivcev, to je del 11 milijonov, o katerih smo zgoraj povedali. So pa tudi taki, ki mislijo, da je že dovolj če volijo opozicijsko listo zato, da preprečijo nevarnost klerikalne večine.

Pismo komunističnih poslancev in senatorjev slovenskim volivcem

Ob zaostritvi fašističnega terorja

Fašisti so se s pomočjo kapitalistov in monarhijske polistilosti oblasti. Prišla je »marcia su Roma«, zastril se je teror proti komunistom in kruti zatirali nje ukrepi so zadeli slovensko manjšino. Marija je tedaj že aktivno sodelovala v delavskem gibanju, spoznala se je z Regentom, Srebrničem in drugimi slovenskimi in italijanskimi komunističnimi voditelji. Do leta 1927 se ji je vedno posrežilo izogniti se zasledovanju policije, ki jo je 1927 prvič aretirala. Takrat je bila Marija stara 24 let. Prepetali so jo in obtožili, da je komunistična organizator, ka in propagandistka. Poleg tega so jo proglasili za nevarno Slovenko.

Posebno sodišče jo je obsodilo na dve leti ječe. Marija je bila ena od prvih žena, ki jih je obsodilo Posebno sodišče. Kazen je prestala v jetnišnici v Perugi, nato so ji naložili še dve leti posebnega nadzorstva in obsodili na trajno izgubo vseh državljanskih pravic.

Ko je leta 1929 prišla iz zapora, je bila stalno pod policijskim nadzorstvom. Zaman je iskala kako zaposliti. Policija se je vneto zanimala pri delodajalcih, da bi Marija ne dohila nobene zaposlitve. Toda vse to ji ni vzele poguma, ni klonila pred ustrahovanjem, marveč je samozavestno zavrnila sleherni nasvet, naj bi se udala. Kljub vsemu je vedno napravila svojo dolžnost kot komunistka, delovala je brez prestanka, medtem ko se je mnogo drugih raje umaknilo iz političnega delovanja v mirno družinsko življenje ali celo dalo svoj pristavek fašizmu.

Vedno strožje nadzorstvo

Leta 1931 so jo zopet aretirali; ostala je v zaporu štiri mesece nato jo je moralo Posebno sodišče pustiti na svobodo. Toda fašistična policija si ni dala miru in je še poostila nadzorstvo in preganjanje. O kaki za poselitvi sploh ni bilo govora. Okruti kvestor Favazzi bi bil pripravljen dati naši tovarišici najboljšo zaposlitev, toda pod enim pogojem: da bi Marija zapustila gibanje in postala e-

Komunistična skupina
Rim, aprila 1958
Montecitorio
Slovenici!

Ob koncu II. zakonodajne dobe italijanskega parlamenta pošiljajo komunistični poslanci to pismo državljanom slovenske narodnosti, da bodo v glavnih oblikih vedeli, kakšno je bilo delo, ki ga je opravila komunistična skupina tudi v njihovo korist.

Ne gre tu za samohvalo, ki bi res ne bila na mestu, pač pa za ugotavljanje dejstev, ki dokazujejo, kakšna skrb za interese slovenske narodne manjšine je vedno vodila komunistične poslance v njihovem vsesplošnem zakonodajnem delu.

Predvsem se je komunistična poslanska skupina zavedala, da je predpogoj za uresničenje pravic, ki jih za narodne manjšine določa 6. člen ustave, uresnitev razmer v slovenskih šolah v Italiji. Že z vsega začetka je bilo jasno, da se ne sme dopustiti, da bi se zlasti slovenskih šol, ki so izšle iz zmagovite osvobodilne borbe proti nacifasizmu. Zato so se komunistični parlamentarci zavzemali, da bi se ta začasnost odpravila in bi se slovenskim šolam dodelili pravni položaj, ki jim pripada v duhu in po črki 6. člena ustave, kateri določa enakopravnost narodnih manjšin v Italijanski republiki.

Za uresničenje manjšinskih pravic

Ze oktobra 1950 je poslanec Gino Beltrame opozoril zbornico, da je treba uresničiti manjšinske pravice. Leta 1951 pa je sen. Banfi posredoval pri ministru za javno vzgojo zahtevo po pravnem priznanju slovenskih šol, na kar je prejel novembra 1951 odgovor, da se bo to v kratkem zgodilo. Ker po letu dni ni bilo nobenih konkretnih vladnih ukrepov, so poslanci Lozza, Beltrame in Luzzatto 19. decembra 1952 zahtevali, naj se v zvezi s tem zahteva ne misli uresničiti. Minister je odgovoril, da vlada pripravlja zakonski odlok, s katerim bo vprašanje urejeno.

Toda demokristjanska vlada ni niti svoje druge obljube držala. Zato sta senatorja Banfi in Pellegrini 8. aprila 1953 predložila zakonski osnutek za priznanje slovenskih šol. O osnutku pa se ni razpravljalo,

Kaj so napravili komunisti v parlamentu za Slovence

Naša parlamentarna skupina je 2. aprila 1957 predložila zakonski osnutek za posebni statut avtonomne dežele Furlanija-Juljska krajina. Rešitev večine najmanj odložiteljnih vprašanj slovenske narodne manjšine v tej deželi se lahko doseže prav z deželno avtonomijo, zato je v posebnem statutu za deželo, ki so ga predložili poslanci KPI, poseben naslov — VIII. — ki govori o slovenskih pravicah v smislu 6. člena ustave. Komunistični poslanci so mnenja, da se s formulacijo tega naslova, v njihovem zakonskem osnutku odpirajo najširše možnosti za uresničenje hotenja in pravic Slovencev v Italiji na vseh področjih, političnem, narodnem, gospodarskem, socialnem in kulturnem. Takšen poseben statut bi gotovo pripomogel ne le k uresničenju pravic Slovencev, pač pa tudi k nadaljnjemu neoviranemu in vsestranskemu razvoju slovenske narodne manjšine, kar je cilj in smoter borbe komunistov.

V svesti si, da so napravili v parlamentu, kar je bilo v njihovi moči za uresnitev nekaterih vprašanj, ki so življenjske važnosti za slovensko narodno manjšino, opozarjajo komunistični poslanci predvsem na delo in borbo, ki jo je vodila KPI v vseh teh povojnih letih izven parlamenta za priznanje pravic Slovencev, za doseg takšnega vzdušja ki bo omogočalo Slovincem v Italiji mirno in konstruktivno življenje in njihovo vključitev v življenje vse države, v borbo in delo italijanskega ljudstva za doseg miru, svobode in demokracije.

Srečanja s predstavniki slovenskih organizacij

Da se ne bi zgodilo, da bi demokristjanski zakonski osnutek o slovenskih šolah bil sprejet takšen, kakršen je, so komunistični poslanci v večkratnih srečanjih s predstavniki vseh slovenskih organizacij sprejeli njihovo dokumentacijo in se na tej podlagi pripravili, da bi zakon izšel popravljen in bi izražal hotenja Slovencev v pogledu šol v maternem jeziku. Nedvomno pa je, da bi zakonski osnutek Lozza-Beltrame, ki predvideva raztegnitev določ o nemških šolah na južno Tirolskem tudi na slovenske šole, pomenil veliko boljše rešitev nego demokristjanski osnutek, ki je slovenske šole postavljaj v manj vreden položaj. Toda vse do razpusta parlamenta niso demokristjanski hoteli razpravljati o nezakonitvi slovenskih šol, kar se dalje zavlačuje rešitev tega vprašanja.

Poleg tega so se komunistični poslanci zavzemali za konkretne interese slovenskih kmetov na Gorškem: n. pr. senator Pellegrini proti izgonu kmetov iz Pevme z zemljišče ustanove »Tre Venezie«, posl. Beltrame za ureditev vprašanja zemljišč na Hudem letu nad Lonjerjem in na Opčinah pri Trstu, oba poslance za od vremenjskih neprilic prizadevate kmetke na Tržaškem in Gorškem.

Politika in tradicija komunistov

To delo in borba KPI nista od danes. To je v politiki in tradiciji komunistov, ki so bili ob strani Slovencev v najhujših dneh njihove in italijanske zgodovine, v rni in krvavih dneh fašističnega trinitstva, ko je šlo za življenjski obstoj Slovencev v Juljski krajini in obstoj svobodoljubnega italijanskega naroda v deželi.

Dosednost borbe komunistov za pravice narodnih manjšin in Slovencev se posebej izpričuje

dejstvo, da je bil Srebrnič izvoljen na listi komunistov, da se ni nikoli za časa fašizma zadržala vez med komunisti in Slovinci, da se je ta vez že utrnila v narodnoosvobodilni borbi, v kateri so se komunisti prvi odzvali klicu oboževanja boja proti fašizmu in v Juljski krajini s celotnim slovenskim prebivalstvom izbojevali zmago nad fašizmom. In kako je bilo v težkih povojnih letih? Edino komunisti so bili tisti, ki so ob napadih nacionalističnih in nazadnjaških sil na Gorškem, Benetkem in Tržaškem ostali zvesti svojim internacionalističnim načelom in tradicijam ter branili ne samo demokracijo na splošno, pač pa tudi konkretno pravice narodne manjšine, ki je bila skupno s komunisti in naprednimi silami izpostavljena v Juljski krajini nevarnim napadom. In tudi v zadnjem času se je izkazala doslednost komunistov, ko so fašisti in šovinistični krogi izvedli v Trstu napad na pravico Slovencev, da se tudi v javnosti poslužujejo materinega jezika. Ob tej priliki so edino komunisti zastopali načelno stališče pravice do uporabe materinega jezika v

(Nadaljevanje na 4. strani)

ZA VSAKOGAR NEKAJ

Dunajski Rothschild je bil v prijateljski družbi na sprejemu. Ko sta začela v gnečo, je skušal neki žepar potegniti borzemu kralju iz žepa rdeč svilen robec. To je opazil Rothschildov znanec.

»Poglejte, ta nepridiprav vam bo ukradel robec!«
»Kar pustite ga, vsi smo začeli z malim!«

Ko so vprašali znano francosko filmsko igralko Michèle Morgan, koliko let ji je pravzaprav, je tako odgovorila: »Nisem tako mlada, kakor bi sodili po moji zunanosti, pa tudi ne tako stara, kot si zdel mislite!«

zato se je kar naprej potil, vendar je na vsa vprašanja se kar zadovoljivo odgovoril po zaslugi fakultetnega dekana, ki je sedel v njegovi bližini in mu kar naprej prišepetaval odgovore. Profesor Adler je opazil to »sodelovanje« in ga je rahlo ujezilo. Naznanje je zastavil zelo težko vprašanje. Kandidat ni odgovoril. Zaman je strmel v svojega dobrotnika, pa ni bilo pomoči, ker se niti dekan ni znešel. Kandidat je nekaj mečkal, prof. Adler pa se je nazadnje nasmejal:

»Hvala, dovolj bo! Če tega ne zna niti dekan, ni nujno, da bi znali vi.«

med njih se je ustavil osemletni deček in jokal.
»Zakaj jokaš, dečko?« ga je vprašal oče.
»Mama mi je dala pet krajčurjev za vrtljak, zdaj pa je vse zaprto.«

»Seveda, seveda,« mu je odgovoril oče. »Ali ne veš, da je umrl cesar Franc Jožef?«
»Ali res ni nikogar drugega, da bi pognal vrtljak?«

Nekega dne je stal Picasso pred svojo najnovejšo umetnino in mrmral predse, majaje z glavjo:
»Nos ni vreden počenega groša.«

Ko naglašujnost, da se morajo komunisti boriti za socializem in izgradnjo socializma v skladu s pogoji svoje dežele, goji Zveza komunistov Jugoslavije v svojih vrstah hkrati tudi idejo proletarskega internacionalizma in vzgaja v njegovem duhu delovne množice Jugoslavije. Proletarski internacionalizem je bil v vsem svojem dosežanem razvoju zmeraj konkretn. Ta princip vključuje: prvič, vztrajnost delavskega gibanja, da v svoji deželi razvije posleden boj za socializem in za vsakodnevne interese delovnih ljudi, da uporablja vse oblike dela in boja za včlanje svojega vpliva, za pripravljanje osvoboditve oblasti in po njeni osvojitvi prične gradi-

ti socializem v skladu z interesi miru in splošnega predelečevstva, in drugič, princip vključuje pomoč tistemu boju v vseh drugih želah, to je solidarnost z lajskim gibanjem in socializmi silami vsega sveta v hovem boju za vsakodnevne ekonomske in politične zave, za mir in socializem.

Za časa Oktobrske revolucije in po njej, dokler je bila svetovna zveza edina socialistična dežela, je bila zaveza Sovjetske zveze kot glavnega opornega mednarodnega socializma od glavnih meril proletarskega internacionalizma. Danes je merilo širše. Proletarski internacionalizem zahteva pravi odnos, pomoč in solidarnost vsake socialistične dežele, vsakega socialističnega gibanja, ki se resnično bori za socializem, za mir in miroljubno trdno koekzistenco med narodi.

Ideja proletarskega internacionalizma vsebuje prav to: tudi obveznost vztrajnega truda za zblizanje narodov, za čelje večje enotnosti sveta, za pravo nacionalnih in rasnih predsodkov ter vseh oblik enakopravnosti, šovinizma, hegemonizma, za uresničitev odvisnosti in enakopravnosti medsebojno miroljubno po vsestranskem sodelovanju vsem narodi sploh in sebej za trajno utrditev bratstva in enotnosti narodov Jugoslavije ter njihove enakopravnosti in nemotene materialne in kulturne razvoja.

Velika ideja proletarskega socialističnega internacionalizma, bo za Zvezo komunistov Jugoslavije vodilo načelo vseh njenih stihov z drugimi socialističnimi, socialističnimi, progresivnimi in antiimperialističnimi gibanji in sploh v njenih mednarodnih odnosih.

KULTURA IN ZNANOST

Sovjetske odprave
odkrivajo skrivnosti
Antarktike

- ◆ Zgrajena štiri oporišča
- ◆ Vloga letal in helikopterjev
- ◆ Oaze med ledom in snegom

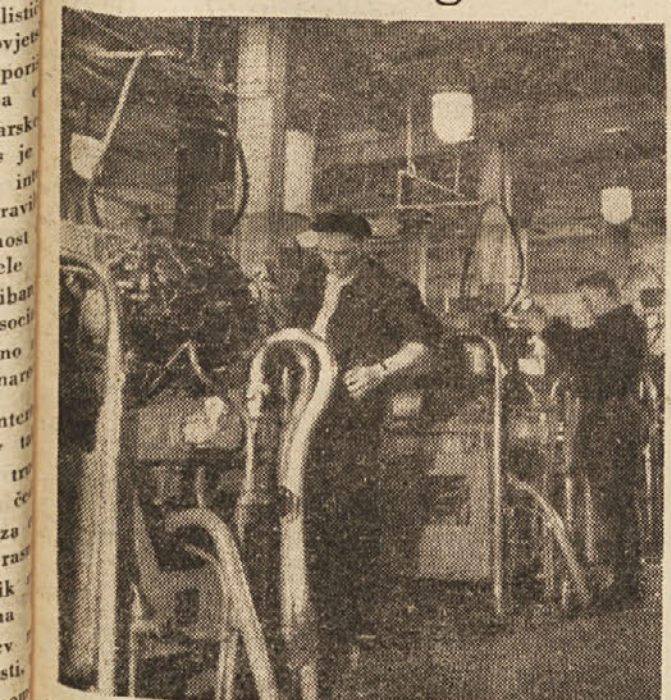
Okvir raziskovanj mednarodnega geofizičnega leta, ki se je začel leta 1955, odpravlja skrivnosti Antarktike, ki je neznana in slabo poznana del zemlje, na območju Južne polkrogline. Raziskovanja na Antarktiki se vsrjo v zelo težkih pogojih: v poletnih mesecih temperatura 10. stopinj nad ničlo, pozimi pa živo srebrno do -60 stopinj. Skoro vse razsajajo v teh krajih, kjer led debel tudi do 2.500 metrov, strahovite snežne nevihte, vetrovi. Na ogromni ledeni površini Antarktike pa se najpogosteje pojavljajo oaze brez ledu, snega: oaze so sestavljene iz alnatih gričev, poraščenih z mahom in lišaji, ki predstavljajo edino rastlino kontinenta in med njimi se svetijo sladkovodna jezera, v katerih raste alge.

pred več sto milijonov let

in vendar so sovjetski raziskovalci ugotovili, da so bili tu nekoč bogati gozdovi z najrazličnejšimi gozdnimi živalmi. V Antarktiki so namreč odkrili zgoznela drevesa in odmrle listov. Po mnenju znanstvenikov so se rastline rasle pred 250 milijoni let. Našli so tudi okamenela ostanke, ki pripadajo na kosti živali, katere so morda živele na Antarktiki pred več sto milijonov let.

Sovjetska zveza je na Antarktiki postavila štiri stalne postaje: Mirnij, Sovetskaja, Vostok in Pionirskaja. Mirnij je glavna oporišče ob obali Antarktike, dočim je Vostok zgrajen v najoddaljenejši notranjosti, približno 1.400 km od Mirnija. Na postaji Mirnij so zgradili 20 laboratorijev, ki služijo za stanovanje, laboratorije in skladišča. Poslopja so med seboj povezana s posebnimi pokritimi prehodami. Vsako poslopje pa ima tudi poseben izhod skozi streho, za primer, da bi ostalo zapeto v snegu. Zgradili so tudi električno centralo, ki jo pogonjajo motorji Diesel in ki, poleg drugega, tudi ogreva vse postaje.

Sovjetski polarni raziskovalci razpolagajo z letali, helikopterji, traktorji, buldozerji, snežnimi plugi in drugimi stroji, ki služijo za prevoze in utiranje poti v snegu. Imajo pa tudi na razpolago sani s pasjo vprego, ki so zelo koristne za raziskovanje predelov v notranjosti, kamor odhajajo skupine sov-

Električna centrala
v deželi večnega leda

Notranjost električne centrale z motorji Diesel, ki obkrobuje vse sovjetsko oporišče Mirnij na Antarktiki z električno razsvetljavo ter s potrebno energijo za poganjanje raznih strojev in za električno kuhinjo, ki služi za vse člane odprave. Iz električne centrale se pa odvaja tudi potrebna toplota, ki ogreva vsa stanovanja, skladišča, delavnice in laboratorije oporišča tako da je življenje kljub velikemu mrazu še kar znosno. Sovjetski raziskovalci so na Antarktiki dosegli že nekatere uspehe, med katerimi je najvažnejše odkritje orjaške ledene gore na področju Rossovega morja. Gora je dolga 89,6 km, široka 28,8 km in visoka 40 m. To je verjetno največja ledena gora, kar so jih odkrili v tem stoletju.

Rudnik
brez
rudarjev

V Sovjetski zvezi so izdelali načrt o odprtju velikanskega rudnika, v katerem bodo nakopali letno šest milijonov ton premoga. Ta rudnik bodo začeli letos urejati v Donbasu. V jaskih pa ne bo rudarjev: rudniško mehanizacijo bodo uravnavali s tako imenovanim dišpersijskim mestom, ki bo na površini zemlje. Vse delo od upravljanja kombajnov pa do prevoza premoga — bo avtomatizirano. Prek televizijske kamere, montirane na rudniškem kombajnu, bo dispečer lahko kontroliral delo strojev v jaski.

Prevajalska
dejavnost
v svetu

Organizacija OZN za znanost, kulturo in prosveto (UNESCO) je nedavno objavila seznam podatkov o prevajalski dejavnosti po svetu. Po številu prevedenih knjig je na prvem mestu Sovjetska zveza, sledi Zahodna Nemčija, Italija, Francija in Češkoslovaška.

Originalne
slike

Statistični podatki newyorškega carinskega urada kažejo, da je bilo v zadnjih dvajsetih letih uvoženih iz Evrope v ZDA 103.000 slik znamenitega francoskega slikarja Jean-Baptista Corota (1796-1875), vse s pripombo, da gre za izvirnike.

Izkoriščanje
rečnih voda

Sovjetski inženirji in znanstveniki so pripravili načrt, po katerem bodo v strugi reke Angare razstrelili 30.000 ton eksploziva. S tem se bo struga te reke razširila in poglobila ter ustvarila rezervoar, ki bo v dveh letih nabral kakih 3,7 milijarde litrov vode za pogon hidrocentrale pri Bratsku. Prav tako nameravajo spreminiti tok rekama Pečori in Severni Dvini, ki se izlivata v Barentsovo oziroma Belo morje. Njene vode se bodo zbirale v rezervoarju Ivankovskoje v zgornjem toku Volge. Odkodno vodo bodo pa po kanalih skrenili v pritoke Dnepra.

Knjižne razstave

V okviru kulturnega sodelovanja med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo pripravljajo razstavo jugoslovanske knjige, ki jo bodo razstavili v več mestih ZSSR v zameno za podobno razstavo sovjetske knjige, ki bo prirejena v Jugoslaviji.

Razstava sovjetske knjige pa bo od 8. do 17. julija v Beogradu, od 14. do 29. septembra v Ljubljani in od 6. do 15. novembra v Skoplju.

Ta stara ljudsko-narodna pripovedka je doma iz vzhodne antunjske pokrajine (Kitajska). Pripoveduje, kako so v starem feudalnem sistemu smatrali žensko za trgovsko blago. Obenem tudi prikazuje, kako so se ljudje v tistih temnih daljnih časih ljubili in znali premagovati težave.

Nekoč je živel bogataš, ki je imel sina prvorojenca, katerega je neizmerno ljubil. Toda sin je že dolgo bohal in mnogo slavnih zdravnikov ga je pregledalo, a nihče ga ni mogel ozdraviti. Končno so za nasvet vprašali še neko žensko, ki je bila v vasi znana kot čarovnica. Ta je svetovala takole: "Poiščite vašemu sinu nevesto. Samo poročno veselje mu bo povrnilo ljubo zdravje."

Bogataš je sklenil poročiti svojega sina s hčerjo bližnjega posestnika. Takoj je sporočil njenemu očetu, da se mora poroka izvršiti v dveh dneh. Povabljenih je bilo mnogo svatov. Najeli so govede. Poklali so nekaj prašičev in ovac, zidarji pa so na dvorišču postavili peči. Potem, ko so se okrasili rdečo nosilnico, s katero bodo šli po nevesto, so bili vsi na smrt utrujeni.

Posestnik je bil zelo osumljen, ko je prejel sporočilo. "In če fant umre?" je tarna svoj ženi. "V tem primeru se naša hči ne bo mogla več poročiti. Njeno življenje bo tako mogoče. Toda, če odklonimo in če mladenič ozdravi, smo zopet na škodi. Zgubili bomo lepo priložnost poročiti našo hčer na bogato in poleg tega si bomo nakopali novega in močnega sovražnika."

Pomlad
pozno prihaja

Takšnih slik, ob katerih se oko spočije in srce razveseli, je letos kaj malo. Pomlad, po kateri po dolgi zimi vsi vzdihujejo, letos nekoliko počasi prihaja v našo deželo. Še vedno so dnevi in noči hladne in ljudje se že nestrpno sprašujejo: kdaj bo že enkrat konec zime?

V Jugoslaviji razpravljajo
o novem zakonu za šolstvo

V jugoslovanskih kulturnih in prosvetnih krogih se je že dolgo razpravljalo o potrebi reforme šolstva v skladu z novimi časi, ki terjajo čedalje večjo izobrazbo in usposobljenost vseh državljanov. Nedavno pa je odbor za prosveto in kulturo pri Zveznem izvršnem svetu izročil v javno razpravo načrt zakona o šolstvu, o katerem se sedaj razpravljajo in ki bo po morebitnih popravkih, vnešenih na podlagi raznih predlogov, odoben za pričetkom prihodnjega šolskega leta.

Načrt zakona o šolstvu je rezultat dosedanjih izkušenj in vsestranskega proučevanja. Ne moremo se tu spustiti v podrobnejšo obravnavo posameznih členov osnutka zakona, ki ureja šolstvo po modernih načelih visoko civiliziranega naroda, ker je snov preobširna. Zelim pa povzeti nekaj iz osnovnih načel zakona, po katerem dobiva šola neprimerno večji pomen, kot ga je kdaj koli imela. Šola mora v smislu novega zakona postati osrednja družbena ustanova za vzgojo in izo-

brazbo in za njeno rast in uspeh mora skrbeti celotna družba. Šola mora nuditi mlademu človeku vse tisto, kar je potrebno za njegov osebni razvoj in za razvoj družbe. V drugem odstavku tretjega člena poglavja "Osnovna načela" piše: "usposobiti mladi naraščaj, da s svojim delom, zasnovanim na sodobnih domganih znanosti in tehniki, prispeva k stalnemu razvoju družbenih proizvodnih sil, krepitvi socialističnih družbenih odnosov, naraščanju materialne blaginje in kulturnemu razvoju družbene skupnosti kot celote ter k osebni blaginji in sreči delovnega človeka."

Peti odstavek istega člena pa pravi: "vzgojati mladi naraščaj v duhu bratstva, enotnosti in enakopravnosti jugoslovanskih narodov, v duhu zvestobe svojim socialističnim domovini in njeni neodvisnosti, v duhu vsestranskega in enakopravnega sodelovanja ter vzajemnega podpiranja med narodi, v interesu miru in napredka v svetu, v duhu mednarodne solidarnosti delovnih ljudi."

Slavolok devišstva

(Kitajska pripovedka)

V bogatih družinah je bila navada, da nihče od moških otrok ni nikdar vedel, kakšno bo dekle, s katero se bo moral poročiti. Fantje pa so se večkrat zaljubili v dekleta, ki staršem niso bila všeč. Zgodilo pa se je tudi, da je imelo dekle fanta in da starši niso o tem nič vedeli. Take stvari se tudi danes ponavljajo.

Toda tokrat ni slo prav natančno za tak primer. Starši dekleta, ki bi morala poročiti bogatinskega mladeniča, so bili zelo zaskrbljeni in so se končno odločili za zvijačo. Poslali so v drugo vas zanesljivega moža, ki naj bi kupil deklico, katero bi potem poslali kot nevesto mladeniču. S tem bi bila vsa zadeva rešena, naj bi ta ozdravel ali ne. Kot slučajno bi deklica spadala v del dekletove dote.

Na določen dan se je pred njihovimi vrati ustavila rdeča nosilnica in k bogatašu so odnesli mlado nevesto-sužnjo. Toda v trenutku, ko je ta prišla do cilja, je ženin izdihnil. Bogataš je prebledel kot ova. V veliki hiši je nastalo glasno žalovanje. Po večah so sneli s troma raznobarnih svetilk. Rdeče trakove na trombenah so zamenjali z belimi in godci so zaigrali pogrebno glasbo. Svatje so postali pogrebci.

Na določen dan se je pred njihovimi vrati ustavila rdeča nosilnica in k bogatašu so odnesli mlado nevesto-sužnjo. Toda v trenutku, ko je ta prišla do cilja, je ženin izdihnil. Bogataš je prebledel kot ova. V veliki hiši je nastalo glasno žalovanje. Po večah so sneli s troma raznobarnih svetilk. Rdeče trakove na trombenah so zamenjali z belimi in godci so zaigrali pogrebno glasbo. Svatje so postali pogrebci.

Uporaba atoma
v miroljubne namene

IV.

Uporaba radioaktivnih izotopov se je silno dobro izkazala v industriji. Z njihovo pomočjo je moč nadzorovati delovanje motorjev, iskati okvare podzemskih vodov in meriti stanje plinov in tekočin v zaprtih prostorih. Danes uporabljajo v tovrstne namene čez 150 različnih vrst radioaktivnih izotopov.

Poleg tega jih uporabljajo tudi v medicini, kjer so postala najboljša sredstva za raziskovanje, odkar so iznašli mikroskop. Izotopi razširijo to, česar ni mogoče s kemijsko analizo in niti ne z mikroskopom. Radioaktivni sodij nam pokaže, če je vse v redu s krvnim obtokom in delovanjem srca. Z radioaktivnim fosforjem ugotovijo točno točko bolehnega mesta pri možganskih tumorjih ter ga z dobrimi rezultati uporabljajo pri zdravljenju levkemije itd.

Cepprav smo v začetni dobi uporabe izotopov v poljedelstvu, so dali poskusi tudi na tem področju odlične rezultate. Strokovnjaki so ugotovili kako delujejo na rastline razna gnojila in kako jih rastlina vsrkava. S temi ugotovitvami bomo lahko uporabljali umetna gnojila z boljšimi rezultati ter bo lahko zdraviti rastlinske bolezni. S fotosintezami, ki so jih izvedli s pomočjo ogljikovih izotopov, bo možno ugotoviti tudi kako rastline vsrkajo ogljik. Ko bodo znanstveniki vse to odkrili, bo mogoče tudi sintetsko izdelati živila in vsa klasična goriva.

Lanskega julija je prišla v svojim delom v okviru Organizacije združenih narodov novostanovljena Mednarodna agencija za jedrsko energijo. Prvo

- Radioaktivni izotopi v poljedelstvu
- Sodelovanje v Mednarodni agenciji za jedrsko energijo

splošno zasedanje te Agencije pa je bilo od 1. do 23. oktobra na Dunaju, ki je postal tudi njen uradni sedež. Agencijo upravlja 23-članski odbor, ki ga sestavljajo guvernerji iz držav: Avstralija, Brazilija, Kanada, Češkoslovaška, Francija, Indija, Japonska, Portugalska, Švedska, Južnoafriška zveza, Sovjetska zveza, Velika Britanija, Združene države Amerike, Argentina, Egipt, Gvatemala, Indonezija, Italija, Južna Koreja, Pakistan, Peru, Romunija in Turčija. Proti koncu preteklega leta je ta organizacija v članjevala še 60 držav.

V letu 1957 je Organizacija združenih narodov za prehrano in poljedelstvo (FAO) postavila nove temelje za razširitev svoje dejavnosti. Učenjaki in strokovnjaki, ki delujejo v okviru te organizacije, so se posebno poročili o možnosti uporabe jedrske energije v poljedelstvu.

Rezultati, ki so jih dosegli znanstveniki v posameznih državah so zelo razveseljivi. Zato je potrebno, da pride do čim več mednarodnih stikov na tem področju, kajti današnja stopnja razvoja znanosti hoče samo eno rešitev: mednarodno sodelovanje ter mirno sožitje med narodi. Vsaka država resitev pa lahko privede svet in človeštvo do največje katastrofe.

(Konec)

MARIO BAN

Električna
glasba

Že leta 1921 so v Moskvi na osmem elektrotehničnem kongresu izvajali koncertni program na električnem glasbilu, ki ga je izdelal ing. Terme in je dobilo po njem ime termenvoks.

Pozneje sta se pojavili viole-

na in kampanola. Zdaj pa so v laboratorij glasbil sovjetskega znanstveno-raziskovalnega inštituta za beleženje zvoka izdelali električne orgle, instrument z več klaviaturami na katerem lahko igra vsak pianist. Nedavno so izdelali tudi električni pianino, ki je zelo bogat z zvočnimi akcenti in na katerem je moč izvajati najrazličnejše skladbe. Za ta instrument je bila napisana posebna skladba "Intermezzo".

V Moskvi deluje ansambel, ki igra na električna glasbila. Ansambel nastopa na televiziji in na radiu, priredil pa je tudi že več koncertov. V ansamblu igrajo na električni harmoniji V-B, električne orgle, termenvoks, električni pianino, električno harmoniko, na električno tamburico in harfo. Orkester šteje tudi dve električni kitari, kontrabas in bobne. Igrajo skladbe lahke in zabavne glasbe.

Literarni
večer

V klubu tovarne Kompressor v Moskvi so imeli te dni literarni večer, posvečen jugoslovanski pisateljema Ivo Andriću in Dobrici Čosiću. Uvodno besedo je spregovoril sovjetski pisatelj Leonid Sobolev. Na večeru so govorili o Andričevem zborniku in romanu "Most na Drini" ter romanu Dobrice Čosića "Daleč je sonce".

Letala
za prenos
televizije

Sovjetski tehnikom je uspelo izkoristiti letala kot aletična središča za televizijo, ki prenašajo televizijski program med Bukarešto in Kijevom. Letala so opremljena z antenami in posebnimi aparati za prenos programov. Kot piše list "Sovjetsko letalstvo" je takšen način prenašanja televizijskih spredov zelo ekonomičen.

Največje
filmsko
platno

V Moskvi so slavnostno izročili namenu dvorano z največjim platnom cinerama. Ob otvoritvi so vrtili film "Velika je moja dežela". Platno je dolgo 27 in široko 11 metrov, v dvorani za 1200 gledalcev pa je zaradi stereofonskega zvoka 120 zvočnikov.

PREJELI SMO:

SLOVANSKY PREHLED, izdaja Slovanski odbor Češkoslovaške, leto XLIV - 1958, šte. 3, Praga.

DOMAČI PROBLEMI IN VESTI

Uslužbenci Acegat se bodo uprli razdelitvi po kategorijah

Po dolgem in razburkanem sporu lanskega leta, ki se je zaključil s sporazumom od 28. maja 1950, so uslužbenci Acegat in tudi vsi prebivalci verjeli, da bo vsaj za dve ali tri leta v tem podjetju mir in da ne bo nobena važna zadeva sknila mirnega dela in rednosti službe občinskega podjetja. To prepričanje je bilo popolnoma utemeljeno, saj je samo ravnateljstvo, ob zaključku borbe, ki se je vlekla dve leti in se končala z 24-dnevno stavko, zahtevalo od sindikatov premije, ki naj traja vsaj tri leta, da bi moglo mirno upravljati javne usluge.

Toda kako je to, da so se zadnje čase odnosi med osebjem in upravno komisijo Acegat ponovno zaostri? Odgovor je zelo preprost, a vsega obžalovanja vredno: podjetje ni spoštovalo pogodbe, ki je bila svobodno sklenjena preteklega maja. Ta

- Referendum bo odločal o načinu nadaljnje borbe
- Odgovornost za prekinitev premirja pada na upravno komisijo

pogodba bi morala sedaj po mnenju uprave postati naveden kos papirja in uslužbenci bi morali mirno sprejeti negativne posledice tega samovoljnega dejanja in se podvreči razlikovani pogodbeni ureditvi. Zanimel, da ločijo osebe po raznih kategorijah je dozorela v upravni komisiji prav v trenutkih, ko je od sindikatov zavezovala daljšo dobo premirja!

Toda delavci Acegat nimajo namena ukloniti se takšnim ukrepom, zaradi tega se predvideva, da se bo začela še bolj odločna in ostra borba kot je bila lani, če vodstvo podjetja ne bo odstopilo od svojih nesmielnih namenov.

Upravna komisija je sestavljena iz demokratov, republikancev in monarhistov, in — čeprav se sliši, da se skušajo nekateri izogniti odgovornosti — vsi so enako odgovorni za mučno stanje, ki je ponovno nastalo v podjetju. Govori se, da se nekateri člani upravne komisije ne strinjajo, da se protivoj zamisli o razdelitvi osebja po kategorijah, toda te govorice so zelo dvomljive, kajti o tem nihče nič konkretnega ne ve. Sindikati v podjetju niso imeli nobenega namena sklati mir v podjetju. To dokazuje tudi dejstvo, da so se v spoštovanju premirja večkrat izognili zaostrovanju odnosov med nameščenimi in upravitelji, čeprav so za to

imeli nešteto razlogov. Toda sedaj je prišlo v podjetju do takšnega položaja, da se ni več moglo izogniti agitaciji, ki jo je samo podjetje izvalo.

Nemščeni podjetja so na svojem zborovanju 9. t. m. odločno izrazili svoje stališče, ki se nikakor ne sklada s stališčem vodstva, in to stališče bo verjetno potrjeno z referendumom, ki ga bodo te dni izvedli in s katerim bodo pooblastili sindikate, da začnejo akcijo za zaščito njihovih pravic. Uslužbenci Acegat so odločno branili gospodarski in pogodbeni položaj, ki so si ga priborili z dolgo enotno in trdo borbo ter velikimi žrtvami.

Podpihovanje k sovraštvu

- ◆ Odgovor mladinci iz Mačkolj "Katoškemu glasu."

V zadnji številki "Katoškega glasa" je bila pod "Mačkolj" notica, ki nas sicer ni presenetila (kajti v tem listu smo podobnega vajeni), vendar bi radi opozorili na laži in podpihovanje k sovraštvu ter k protikulturni dejavnosti, ki jih notica vsebuje.

Prejeli smo: mladinci prosvetnega društva smo organizirali dramsko skupino h kateri smo povabili vse mladince z vasi, ki jih dramatika veseli. Le nekateri se niso odzvali ter se izgovorili, da bodo še premislili. Vsekakor je bil dobrodošel vsakdo, ki ima veselje in voljo do kulturnega dela.

Kar se "fratrance" tiče, bi bilo lahko farizejskega Katoškega glasa v globino duše. Mislimo da ga ni zavedeno slovenca, ki bi se ne razveselil sodelovanja vseh dobrih slovcov in to se posebej na kulturnem področju. Dolžnost vsakogar je da tako delovanje podpira, da podpira prijateljstvo med ljudmi, ne glede na politično gledanje. Nalaganja, da se bo sovraštvo

ob priliki spet povrnilo, ker so pridobljeni mladinci le "omreženi od komunistične stranke", je tako za lase privlečeno, da se mora vsakdo s pomilovanjem ozreti na omenjenega bednega pisana.

Prepričani smo, da bo kulturno delo v naši vasi vedno bolj cvetelo ter pritegnilo k sodelovanju še one mladine, ki so danes morda zaradi vpliva raznih hujšakcev še v negotovosti, a bodo pozneje le spoznali, da vršimo s kulturnim delom na vasi veliko vzgojno nalogo. Spoznali bodo, da smo prinesli s svojim delom v našo vas slovo ter dvignili moralo in narodno zavest. Nadaljevali bomo z vajami ter v kratkem dokazali kaj znamo. Vsi oni pa, ki bodo skušali našo dejavnost ovirati, bodo osamljeni in ljudstvo se bo z gnevom obračalo od njih.

Mladinci

Sekcije na podeželju se morajo bolje zanimati za mladino

Znano je, da je v ZKMI organizirane premalo vasko mladine, z izjemo Križa, Opčin, Saleža in še nekaterih vasi. Trditve, da če se mladini ničesar ne nudi, ta tudi ne čuti nobene potrebe, da bi se vpisala v organizacijo, je do neke mere pravilna. Res pa je tudi, da ima mladinec že neko politično podlago, če ima v žepu izkaznico, ki mu da zavest, četudi majhno, da pripada komunističnemu gibanju. To zavest bo na primer izkoristil prav v trenutku, ko bo volil, in bo zato oddal svoj glas naši partiji.

Pomanjkanje voditeljev

Nekateri naši krožki nimajo določene delovanja in to zato, ker so članski maloštevilni in, kar je glavno, nimajo potrebnih voditeljev. Tu pa je dolžnost sekcijskega komiteja, da nudi svojo pomoč. V nekaterih vseh obstaja celica, ni pa organizacije komunistične mladine, čeprav je ta druga leta obstajala, kot je primer Proseka. Politično neorganizirana mladina postaja brezbržna do vsakdanjih problemov, pade lahko v roke drugim političnim silam, ki razpolagajo z raznimi sredstvi s katerimi privlačijo mladino, in se tako oddaljuje od socialističnih idealov. Tako mladina se ne udeležuje niti na kulturno-prosvetnem področju. Dolžnost vseh sekcij je, da popravijo to napako.

Naša partija se mora stalno obnavljati in pomlajevati in zato mora imeti svojo rezervno, to je komunistično mladino, iz katere lahko črpa svoje nove, mlade moči. Evo kakaj se mo-

- Važnost včlanjevanja v ZKMI
- Nekaj predlogov za poživitev mladinskega delovanja

rajo naše sekcije po vaseh odločno zanimati, da se v vase ustanovi krožek komunistične mladine.

Nekateri trdijo, da bi krožek komunistične mladine imel vloga cepitve in razdiranja enotnosti, ki obstaja med mladino po vaseh. Ta trditev je skrajno nepravilna. Po vaseh res ne obstaja več razprtije prejšnjih let, vendar mora prav krožek imeti vlogo enotnosti, ker v svoje delovanje ne vključuje samo članke, temveč vso mladino. Če se pa zgodi primer, da se mladina sama združi v neko zvezo, ki ima samo namen zabave in razvedrila in ni pod vplivom nobene politične sile, je prav, da so komunistični mladinci — res organizirani v ZKMI in ne samo po miselnosti — prvi v takih zvezah. Saj je dolžnost slehernega komuniste, da je prisoten povsod, da se ne izolira in da živi med vsemi plastmi prebivalstva komunistično ideologijo.

Obstoj mladinske komunistične organizacije je tudi v interesu sekcije same, ker ji je neogibno potrebna pomoč mladine pri raznih akcijah, prireditvah itd., ki so na dnevnem redu. Mladina se namreč vedno navdušuje za takšno delovanje. Seveda je treba mladini tudi nekaj nuditi, ji najti primeren sedež (ki je prav gotovo dober čim bolj za udeleževanje), jo usmeriti na prosvetno delovanje. Sedež pa ne sme biti edini pogoj, ker v tem primeru vse zaupa. Treba je iskati druge poti:

organizirati izlete tudi v bližnjo okolico, razna krajevna športna tekmovanja itd.

Če maloštevilnost krožka vpliva negativno na vse delovanje, se sibiškeji krožek lahko združi z močnejšim. Tako se lahko Nabrežina, Salež in Prosek združijo s Križem, Repentabor z Opčinami, vasi dolinske okolice z Dolino. To je dober izhod. Paziti je treba tudi na izbiro voditeljev, ki morajo imeti čim več vpliva med mladino in biti moralno solidni.

Novo tekmovanje

Sekcije naj zato postavijo čimprej na dnevni red vpisovanje mladine v ZKMI. Naša federacija je razpisala novo tekmovanje med krožki glede vpisovanja in rekrutacije. Na dolo torej! Le organizirana mladina bo sledila socialističnim idealom, bo ostala narodno zavedna in bo delovala v duhu medsebojnega prijateljstva, kar je ena izmed glavnih postavk naših borb.

ak.

Obnovite osebne izkaznice

Po zakonu ima osebna izkaznica veljavnost tri leta. Komur te dni zapade, naj jo čimprej obnovi, da ne bi imel sitnosti, ko bo šel na voliče.

Obvestilo otroškim vrtnaricam

Vse otroške vrtnarice, ki želijo zasedi suplentska mesta v občinskih otroških vrtnih v šolskem letu 1950-1951, morajo vložiti do 30. aprila opoldne na županstvo, soba št. 32 v visokem prtiličju, prošnjo na kolkovanem papirju 100 lir, opremljeno z dokumenti, ki jih predpisuje posebno obvestilo. Kopijo tega obvestila lahko dobe vsak dan od 9. do 12. ure v sobi št. 100 v II. nadstropju občinske palače.

Pismo komunističnih parlamentarcev

(Nadaljevanje z 2. strani)

javnosti ne glede na izpade in izbruhe, ne glede na molk drugih sektorjev demokratične javnosti.

Komunistični poslanci hočejo v tem svojem pismu poudariti, da je Srebrničeva tradicija — njihova tradicija in da bodo po poti, po kateri so doslej hodili, nadaljevali tudi v bodoče, ker se zavedajo odgovornosti pred svojo partijo, pred načeli demokracije in svobode, ki veljajo posledno obrambo pravice manjšin, slovenske manjšine še posebej. Tega se zavedajo tudi zato, ker je borba za pravice slovenske manjšine obnem boj na poglavitnem v utrdiv bratskih vezi med Slovenci in Italijani, t. j. predpogoj za konstruktivno delo in življenje v deželi Furlanija-Julijskega kraja, za razvoj prijateljskih vezi med Italijo in Jugoslavijo, kar je velike važnosti za mir v tem delu Evrope, predvsem za mirno in uspešno življenje na vzhodnih mejah; istočasno tudi za razvoj tistih vsestranskih in medsebojnih italijansko-jugoslovanskih stikov, v katerih je podlaga tudi za nemoteno življenje Slovencev.

Zvesti tradicijam Srebrniča

V tem duhu se komunistični poslanci obračamo do vas Slovencev s priporočilom, da se obrnite do nas za vsako zadevo, ki jo imate, s predlogi, nasveti, pripombami, kritikami, željami. Napravili bomo, kar je v naši moči, da vam pomagamo.

V trenutku, ko je zakonodajna doba zaključena in se bližajo z naglimi koraki volitve, zavežate se slovenski volitvi, da je tudi od vas odvisno, kako se bodo stvari uredile v Italiji. Vi veste, da nimate kaj pričakovati od vladnih strank, ki niso do sedaj za vas ničesar napravile in so celo dopuščale protislovenske govore; prav tako nimate kaj pričakovati od tistih skupin ki se k demokratizaciji nagibajo in so do danes zaradi protikomunizma pozabile na vaše konkretne in vsakdanje probleme. Zavedajte se, da je

vsak glas več za KPI tudi glas več zato, da bo v novem italijanskem parlamentu sedel na komunistični listi izvoljen slovenski poslanec. To zadnje dejstvo je najboljši dokaz, kako KPI skrbi za vašo hotenja in pravice, kako je KPI ostala zvesta svojim tradicijam, t. j. tradicijam Srebrniča, borbe proti fašizmu, za demokracijo in svobodo v duhu republiške ustave.

Obveze kandidatov KPI

V tem duhu se KPI in njeni kandidati obvezujejo, da se bodo v korist Slovencev odločno zavzemali:

— za enakost z ostalimi državljani glede političnih in državljskih pravic ter pri dobivanju služb in izvrševanju poklicev, glede uporabe materinega jezika — tudi s pravico do lastnega tiska — kulturnih, socialnih in športnih organizacij, otroških vrtev, osnovnih srednjih in strokovnih šol s poučevanjem v materinem jeziku in z enakostjo v ravnanju z ostalimi šolami iste vrste in brez ovir nacionalnemu značajni učenec;

— za svobodno posluževanje materinega jezika pri osebnih in uradnih odnosih z upravnimi in sodnimi oblastmi. Javne listine, vključno razodbe sodišč morajo imeti tudi prevod v materinskem jeziku. Isto velja za uradna obvestila in uradne proglase;

— da bodo napisali na javnih ustanovah in imena krajev in ulic tudi v slovensčini v tistih volilnih enotah in občinah Tržaškega ozemlja, kjer sestavljajo Slovenci vsaj četrtino prebivalstva;

— za gospodarski razvoj slovenskega prebivalstva, kar se mora zajamčiti s pravično razdelitvijo finančnih sredstev. Zato se ne sme izvršiti nobena sprememba mej osnovnih administrativnih edinic z namenom, da se ogroža etnični sestav enot.

Upamo, da hoste naše prismo ugodno sprejeli in da bomo od vas dobili vsestransko podporo v naši skupni pravici borbi.

Vodstvo bivše poslanske skupine

Položaj v ladjedelnici Sv. Justa še ni dokončno rešen

- ◆ Svojevrsten poseg sindikatov
- ◆ Stavka v tovarni "Italcementi,"

V ladjedelnici Sv. Justa se je belca stavka ob koncu prejšnjega tedna končala. Začasna rešitev pa ni prišla s strani delodajalca, marveč s strani obeh sindikalnih organizacij, ki sta se obrnili na predstavnik francoske družbe, lastnice ladje, katero sedaj končujejo v ladjedelnici, in od njih dosegli izplačilo 15 in pol milijona lir proti jamstvu, da bodo delavci čimprej ladjo končali in izročili. Tako so delavci prejeli izplačilo zaostankov in se tudi nemudoma lotili dela, da izpolnijo obvezo sindikatov.

Vendar pa s tem še ni rešen položaj v ladjedelnici, kajti po izročitvi francoske ladje, bodo ostali delavci križem rok, če ne bodo medtem vladne oblasti, kot smo zadnjič poročali, dovolili izplačila še vložnega denarja za gradnjo štirih indonezijskih ladij. Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijskih ladij.

Vse je torej odvisno od vlade, ki je doslej dokazala kaj malo zanimanja za težave te tržaške ladjedelnice.

Včeraj je bila proglašena 18-urna stavka v tovarni "Italcementi" v Zavrli. Stavko je v vsedravnem okviru proglasile vse sindikalne organizacije, ker so delodajalci pri pogajanjih za novo delovno pogodbo odklonili sleherni zahtevo delavcev. Čeprav se je proizvodnja v tem sektorju zadnja leta povečala, nočejo zastopniki delodajalcev ničesar slišati o povznanju mezd, znižanju delovnega urnika od isti plači in drugih izboljšanjih, ki jih zahtevajo delavci. Zato se bodo delavci, ki imajo zelo težke pogoje dela, odločno in enotno borili, dokler ne bodo industriji postavili in sprejeli njihove zahteve. Zaenkrat se bo stavka za ključila danes zvečer, pozneje

zijs